

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.
W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (prze-
szkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żąda-
nia niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr.
na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.
Członkami drukarni B. Miroszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok II.

Nowemście n. Drwęcą, wtorek dnia 17. grudnia 1935 r.

Nr. 149

Dzień hańby narodowej.

W rocznicę śmierci Prezydenta Narutowicza.

Wśród powodzi wypadków i zdarzeń, jakie przeżyliśmy przez ostatnie 13 lat, coraz głębiej w niepamięć zapada tragedia grudniowa z roku 1922-go, kiedy kula szaleńca położyła kres życiu Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, ś.p. Gabriela Narutowicza. A jednak oddalenie czasu nie zdołało zatrzeć pamięci kilku strasznych dni, dzielących śmierć Prezydenta Narutowicza od Jego wyboru, — dni te bowiem zostaną na zawsze w potężnej księdze naszych dziejów, jako złowrogie dni hańby i wstydu.

Znakomity inżynier, odkrywca nowych źródeł energii, którą wyrwał wartkim potokom górskim i spokojnie płynącym rzekom, aby przerobić ją w potężny prąd elektryczny, ś.p. Gabriel Narutowicz był jednym z tych nielicznych ludzi, którzy umieli kochać ludzkość. „We wszystkich sądach Gabriela Narutowicza — pisze o nim Marszałek Piłsudski — o innych spostrzegalem niezwykłą w naszych stosunkach względność dla ludzi i nawet usprawiedliwienie wszystkich braków, a nawet wad“. Bo Gabriel Narutowicz wychowała od dzieciństwa tęsknotą, wychowała piosenka o bohaterach walk o niepodległość Polski, i kiedy zagranicą przyszedł wielki uczonej zdobywał wiedzę na politechnice w Zurychu, ta sama tęsknota kazała mu uczyć się na kursa i ćwiczenia wojskowe, istniejące przy politechnice w Zurychu dla przygotowania oficerów armii szwajcarskiej. Już bowiem, jako młody student Gabriel Narutowicz zdawał sobie doskonale sprawę z potrzeby dokładnej znajomości arkanów sztuki wojennej dla każdego Polaka, któremu nie był obojętny los jego Ojczyzny. Potem — po latach studenckich nastąpiła żmudna praca w dziedzinie budownictwa wodnego, której owocem było powszechne uznanie zagranicą dla młodego polskiego inżyniera. Dzięki temu uznaniu Gabriel Narutowicz doszedł do najwyższych stanowisk w swoim zawodzie. Porzucił je jednak, aby pracą swoją i zdolności oddać na usługi Polski, wybiła bowiem upragniona godzina Niepodległości. I Gabriel Narutowicz przyjechał do Polski.

Tutaj wbrew własnym jego przewidywaniom, zostaje powołany na najwyższe stanowisko. Zostaje ministrem robót publicznych. Tekę tę piastuje w kilku kolejnych gabinetach, aby zając później fotel ministra spraw zagranicznych. W tym czasie wybrany zostaje przez Zgromadzenie Narodowe Pierwszym Prezydentem Rzeczypospolitej.

Od tej chwili w życiu Gabriela Narutowicza niema pogodnych dni. Wstrętne, brudne anonimy, napływające do Belwederu, ohydne, oszczercze napaści prasy t. zw. „narodowej“, manifestacje uliczne, do których endecja wciągnęła młodzież, a nawet publiczne przemówienia wysoko postawionych wojskowych — oto hańba narodowa kilku dni, których nie potrafi zmyć z kart naszych dziejów ani czas, ani szlachetne chwile patriotycznych uniesień.

W takiej to atmosferze doszło do zbrodni na wystawie w Zachęcie Sztuk Pięknych. Zdradziecko, z tyłu, szalenie Eligjusz Niewiadomski ugodził Prezydenta śmiertelną kulą...

I potem, kiedy sąd skazał zbrodniarza na śmierć, kiedy wykonany został wyrok, czyż nie pamiętamy, jak dzieci szkół powszechnych i średnich wysyłano na nabożeństwa „za duszę mordercy? Czy kwiatów manifestacyjnie składanych ręką narodowej demokracji nie pamiętamy na grobie Niewiadomskiego?

Minęło długie trzynaście lat...

A jednak tragedia grudniowa jasno stoi przed oczyma, jako triumf wszystkiego, co podłe i nieczyste. I chociaż zmieniły się stosunki w Rzeczypospolitej do tego stopnia, że dzisiaj pamięć Gabriela Narutowicza czci każdy obywatel, chociaż postać Pierwszego Prezydenta rysuje się na tle dziejów świetlaną wstęgą, —

Jak senatorowie będą wykonywali prawo krytyki i kontroli?

WARSZAWA. Na czwartkowym posiedzeniu dokonał Senat wyboru wicemarszałka w miejsce dr. Switalskiego, oraz wyboru 10-ciu komisji. Wicemarszałkiem obrany został sen. Barański.

Po dokonaniu wyboru komisji Marszałek wypowiedział do senatorów, jak sobie wyobraża prawo wykonywania przez nich krytyki i kontroli.

Z podziału kompetencji władz naczelnych w państwie wynika ogólnie obowiązująca zasada, by parlamentarzyści nie ingerowali w sprawy należące do zakresu działania administracji. Pragnę zauważyć, że przestrzeganie tej zasady uważam za bezwzględny obowiązek wszystkich panów senatorów. Dbałość już nie tylko o poszanowanie prawa, ale i o wysoki poziom dobrych obyczajów w życiu państwowym musi być wspólnym celem nas wszystkich.

Z drugiej strony zadaniem panów senatorów jest troska o to, żeby organa państwowe

do najniższych szczebli włącznie działały rozumnie i sprawiedliwie, by możliwe usuwać zjawisko krzywdy.

Parlament jest trybuną kontroli

i dlatego musi znajdować odpowiednie formy, by bez szkody dla całości interesów państwa przeprowadzać właściwą krytykę.

Formą dostępną dla każdego z panów senatorów są przemówienia z trybuny, w szczególności przy debacie budżetowej, interpelacje oraz bezpośrednie podawanie do wiadomości czynników rządowych spostrzeganych braków, błędów czy nadużyć.

Aby ułatwić panom senatorom tę ostatnią formę, a uchronić ich od ewentualnej kolizji z art. 27 regulaminu będziemy w przyszym Senacie bezpośrednio załatwiać tego rodzaju sprawy. Porozumiałem się co do tego z panem premierem i w razie potrzeby proszę panów senatorów zwracać się do przyszym Senatu.

Jeszcze o zmianie godzin handlu.

WARSZAWA. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 bm. zmienia art. 8 rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych w ten sposób, że dodaje się zdanie, według którego sklepy, zakłady i miejsca zawodowej sprzedaży, z wyjątkiem osobno wymienionych mogą być otwarte w soboty i dni przedświąteczne do godz. 21-ej.

Podatek od drożdży płacić będą producenci.

W najbliższym czasie ma podobno zostać wniesiony na Radę Ministrów projekt opodatkowania drożdży. Nowy ten podatek ma być skonstruowany w ten sposób, aby w każdym razie nie uległa podwyżce cena detaliczna drożdży, a ciężar nowego opodatkowania spadłby całkowicie na producentów zżeszonych w kartelu drożdżowym.

Wobec zrównoważenia budżetu, którego wykonanie — jak wynika z zapowiedzi przedstawicieli rządu — będzie ściśle dostosowane do zasad oszczędnościowych, dochody które wpłyną z nowego podatku drożdżowego, przeznaczone będą przypuszczalnie na pokrycie zapowiadanych awansów urzędniczych. Wprowadzenie nowego podatku drożdżowego stałoby więc w ścisłym związku z planowaną przez Zyndram-Kościałkowskiego akcją przywrócenia awansów urzędniczych.

Rozwiązanie kartelu blachy cynkowej.

Zniżka cen naczyń emaljowanych.

WARSZAWA. W toku dalszych rozmów p. ministra przemysłu i handlu z przedstawicielami kartelu blachy cynkowej ustalono, że kartel ten rozwiązuje się z dn. 31 grudnia br., wskutek czego ceny tych wyrobów są już obecnie i będą nadal normowane w drodze wolnej konkurencji.

Wypada nadmienić, iż ceny blachy cynkowej zostały już obniżone w stosunku do r.

dzień 16-ty grudnia wstydem pałi każde polskie serce, że możliwą stała się w Odrodzonej Polsce ta zbrodnia.

W podziemiach katedry warszawskiej, gdzie spoczywa ś.p. Gabriel Narutowicz, kilka głów schyli się w dniu 16-ym grudnia w hołdzie dla Zmarłego, kwiaty uwieńczą grób, — w całej zaś Polsce, jak długa i szeroka, — dnia tego przypomni sobie społeczeństwo postać Wielkiego Polaka, apostoła „miłości i pracy“ i przypomni ten dzień okropny, — dzień hańby Narodu Polskiego, aby wnioski z przeszłości wyciągnąć i pokoleniom przekazać prawdę pracy dla Państwa Polskiego, — tę prawdę, z którą ś.p. Gabriel Narutowicz kroczył przez całe swoje piękne życie.

1929 o około 40 procent. Wskutek rozwiązania karteli ceny te ulegną w wolnej konkurencji dalszemu obniżeniu nawet poniżej wkaźnika cen artykułów przemysłowych nie skartelizowanych, który wynosi obecnie 57 procent.

W wyniku rozmów p. min. Góreckiego z Zjednoczeniem polskich emaljni, obejmującym 8 firm, uzgodniono, iż obniżka cen na naczyne emaljowane wyniesie przeciętnie 15. proc., poczynając od dnia 15 grudnia br.

„Ta mała protekcja — Polskę powoli zniszczy“

„Polska Zbrojna“ drukuje fragment z nowej książki gen. Sławoja-Składkowskiego p. t.: „Strzępy meldunków“, w których autor powiada o swoich zetknięciach się z Marszałkiem Piłsudskim w czasie konferencji, poświęconej sprawom awansowym.

W dniu 2 marca 1935 r., godz. 14-ta, notuje gen. Sławoj-Składkowski następującą scenę jaka rozegrała się w generalnym inspektoracie „Odrazu przystąpił komendant do spraw awansowych. Gorzko jak zwykle, wyrażał się o protekcji, mówiąc:

— Ta mała protekcja w Polsce — Polskę powoli zniszczy. To najbardziej świńskie narzędzie zepsucia... Jest w tem masę brudu i paskudztwa. Dłuższy czas przemawiał P. Marszałek w sposób gwałtowny krytykując nasze wady, które poruszał ze sprawami awansowymi.

Ostre — ale jakże słusze słowa za pomocą których Marszałek scharakteryzował gangrenę protekcji wyrządzającą tyle szkód naszemu organizmowi państwowemu — mówią same za siebie. Ten testament marszałka powinien być naprawdę drogowskazem przy obsadzaniu stanowisk państwowych od najniższych do najwyższych

Kto i ile stracił na obniżce cen cukru?

Wśród sześciu podstawowych artykułów skartelizowanych, objętych rządową akcją obniżki cen, największa stosunkowo niżka przeprowadzona została na cukrze. Jednakże wbrew twierdzeniom sfer przemysłowych — ofiary, poniesione z tej racji przez przemysł cukrowniczy, bynajmniej nie są poważne. Bajeczne zarobki tego przemysłu stwarzają możliwości o wiele większej jeszcze obniżki.

Większe i istotniejsze „straty“ poniósł skarb państwa, gdyż podatek spożywczy od cukru (akcyza) został obniżony o 6,50 zł na 100 kg. Dochodzi do tego jeszcze niżka kosztów przewozu kolejowego, który ma być w niedalekiej przyszłości (od 1 stycznia 1936) obniżony o 1 zł przy 100 kg. Razem więc udział skarbu państwa w ostatniej niżce ceny cukru wyniesie 7,5 zł przy 100 kg cukru.

Pewne ofiary poniosą również plantatorzy buraka cukrowego, gdyż cena buraków cukrowych ma być obniżona o 40 gr na 100 kg.

